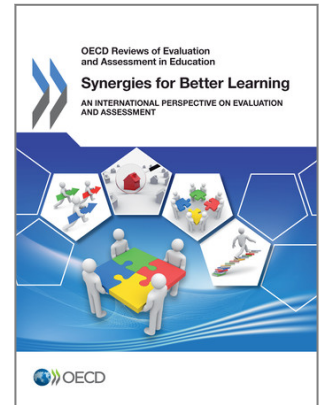

OECD *Multilingual Summaries*

Synergies for Better Learning: An International Perspective on Evaluation and Assessment

Summary in Finnish

Read the full book on: [10.1787/9789264190658-en](https://doi.org/10.1787/9789264190658-en)

Parempaa oppimista synergialla: Arviointimenettelyt kansainvälisessä tarkastelussa

Suomenkielinen tiivistelmä

- Päätöksentekijät ja koulutuspolitiikan laatijat eri maissa keskittyvät enenevästi opiskelijoiden, opettajien, oppilaitosjohdon, oppilaitosten ja opetusjärjestelmien arviointiin. Arvioinnin avulla pyritään määrittämään miten hyvin opiskelijat oppivat. Arviointia käyttämällä annetaan tietoja oppilaiden vanhemmille ja laajemmalle yhteisölle opetustoiminnan tuloksellisuudesta ja laadusta. Arviointia käytetään hyväksi kehitettäessä oppilaitoksen, koulujohtamisen sekä opettamisen käytäntöjä.
- Arviointituloksista on tulossa kriittisiä mittareita määritettäessä koulujärjestelmien tuloksellisuutta ja annettaessa opiskelijoille palautetta oppimisen tueksi.
- Tässä raportissa vertaillaan 28 OECD-maan kokemuksia, analysoidaan eri toimintamallien vahvuuksia ja heikkouksia, ja esitetään miten arvioinnilla voidaan edistää opetustoimen laatua, oikeudenmukaisuutta ja tehokkuutta. Raportti perustuu laajaan tutkimukseen OECD Review on Evaluation and Assessment Frameworks for Improving School Outcomes (OECD:n katsaus oppimistuloksia edistäviin arviointimenetelmiin).

Yhteiset lähtökohdat

Arvioinnin lisääntyvää käyttöä puoltavat monet tekijät:

- taloudellisten ja sosiaalisten haasteiden paineissa koulutuksen tehokkuudelle, tasa-arvolle ja oikeudenmukaisuudelle sekä laadulle asetetaan entistä kovempia vaatimuksia;
- oppilaitosten oma päätösvalta lisääntyy, mikä edellyttää niiden tuloksellisuuden seurantaan;
- tietotekniikka kehittyy jatkuvasti mahdollistaen niin isojen yksiköiden kuin opiskelijakohtaisen arvioinnin sekä helpottaen tiedon jakamista ja hallinnointia;
- näyttöön nojaavassa päätöksenteossa perusteena käytetään enenevästi arviointituloksia.

OECD-maissa on suurta vaihtelua arvioinnin käytössä ja menetelmissä, mutta yhteisiä lähtökohtia ovat seuraavat:

Arviointitoiminta lisääntyy ja moninaistuu

Useimmissa OECD-maissa arvioinnin strateginen merkitys on kasvussa ja arvioinnin käyttöä lisätään. Käyttöön otetaan yleisesti myös entistä kokonaisvaltaisempia menettelyjä. Kun aiemmin keskityttiin pääasiassa opiskelijoiden arviointiin, käytetään nykyisin kattavampaa arviointia, joka käsittää koulun ulkoisen arvioinnin ja kohdistuu myös opettajiin ja koulujohtoon. Lisäksi arviointituloksia käytetään hyväksi aiempaa monipuolisemmin.

Indikaattorien painoarvo kasvaa

Koulutusjärjestelmissä pannaan aiempaa enemmän painoa opiskelijoiden oppimistulosten mittaamiseen, mikä mahdollistaa oppilaitosten, alueiden ja eri ajanjaksojen keskinäisen vertailun. Useimmissa maissa on nykyisin olemassa kansalliset koulutustietokannat, joissa julkistetaan koulutustilastoja ja indikaattoreita. Kansainvälinen vertailuarviointi yleistyy ja sen pohjalta käydään eri maissa koulutusta koskevaa keskustelua.

Arviointituloksia käytetään hyväksi monin tavoin

Arviointitulosten pohjalta selvitetään miltä osin koulut suoriutuvat tehtävistään hyvin ja missä kohdin niiden suoritustasoa ehkä on parannettava. Arviointitulosten pohjalta voidaan vetää johtopäätöksiä myös vastuussa olevien poliittisten päättäjien, opetusjohdon ja opettajien toiminnasta. Useissa maissa julkaistaan esimerkiksi valtakunnallisen kouluarvioinnin tuloksia, ja niitä käyttävät tarkoituksiinsa niin oppilaiden vanhemmat, valtiovalta kuin mediakin.

Yhtenäistettyjen oppimistavoitteiden käyttö yleistyy

Monissa maissa on jo olemassa yhdenmukaiset normit sille mitä opiskelijoiden tulisi osata ja mistä kaikesta heidän tulisi kyetä suoriutumaan oppimisprosessinsa eri vaiheissa. Seurantamenettelyin varmistetaan, että opiskelijat täyttävät sovitut standarditavoitteet.

Haasteita ja suuntauksia

Eri mailla on erilaisia arviointiperinteitä ja niissä painotetaan erilaisia käytäntöjä. Tästä huolimatta niillä on myös joitain selviä yhteisiä painopisteitä:

Holistinen lähestymistapa

Jotta arvioinnin täysi hyöty saadaan käyttöön, on sen kaikkien osatekijöiden muodostettava johdonmukainen kokonaisuus. Tällöin niiden välille syntyy synergiaa, voidaan estää päällekkäisyyksiä ja välttää tavoitteiden ristiriitaisuuksia.

Arvioinnin on oltava linjassa oppimistavoitteiden kanssa

Arvioinnin tulee palvella ja edistää koulutuksen tavoitteita ja opiskelijoiden oppimistavoitteita. Tämä edellyttää sen yhteensovittamista koulutustavoitteita ohjaavien periaatteiden kanssa, sopivien arviointimenettelyjen kehittämistä, ja kaikkien opetusalan toimijoiden yhteistä ymmärrystä koulutuksen tavoitteista.

Keskitytään luokkahuonekäytäntöjen kehittämiseen

Arvioinnilla pyritään kehittämään luokkahuonekäytäntöjä ja edistämään oppilaiden oppimista. Kaiken arviointitoiminnan tulee siksi aina tähdätä opetuksellisiin tavoitteisiin ja siitä tulee aina koitua käytännön hyötyä arviointiin osallistuville, etenkin opiskelijoille ja opettajille.

Vältetään vääristymiä

Koska arviointijärjestelmät osaltaan selkiyttävät vastuiden kohdentumista, ne saattavat samalla johtaa opetuksen tapojen ja sisältöjen vääristymiin. Jos esimerkiksi opettajien työskentelyä arvostellaan pääosin standardoitujen opiskelijakokeiden tulosten pohjalta he saattavat opettaa juuri näitä kokeita silmällä pitäen, jolloin he keskittyvät vain kokeessa tarvittavaan osaamiseen eivätkä ota huomioon oppilaiden laajempia kehittymisen ja oppimisen tarpeita. On tärkeää minimoida nämä epäsuotavat sivuvaikutukset esimerkiksi arvioimalla oppilaitosten ja opettajien toimintaa laajemmin useista eri näkökulmista.

Opiskelijat ovat kaiken keskipisteenä

Arvioinnin perimmäinen tarkoitus on edistää opiskelijan oppimista, joten opiskelijoiden tulee olla kaiken keskipisteenä. Opiskelijoiden tulee olla täysin sitoutuneita oppimiseen ja heillä tulee olla mahdollisuus arvioida omaa edistymistään, mikä on myös elinikäisen oppimisen edellyttämä taito. Tärkeää on seurata myös opiskelijan laajempien valmiuksien kuten kriittisen ajattelun ja sosiaalisten taitojen kehittymistä, oppimiseen sitoutumista sekä opiskelijan kokonaisuhyvinvointia. Tällaista edistymistä ei ole helppo mitata, mikä pätee myös niihin lukuisiin tekijöihin, jotka osaltaan vaikuttavat opiskelijan oppimistuloksiin. Opiskelun tuloksellisuutta arvioivat järjestelmät eivät siksi saa olla kapea-alaisia, vaan niiden tulee pikemminkin olla yleisluonteisia ja tarjota laadukkaan analyysin pohjaksi sekä määrällistä että laadullista tietoa.

Osaamista kehitettävä kaikilla tasoilla

Tehokkaat arviointimenettelyt edellyttävät tarvittavien valmiuksien kehittämistä kaikilla koulujärjestelmän tasoilla. Esimerkiksi opettajat saattavat kaivata formatiivisen arvioinnin valmennusta, kouluviranomaiset tiedonhallinnan taitojen päivittämistä, ja enimmäkseen hallinnon tehtäviin keskittyvät rehtorit ehkä pedagogisen johtajuuden vahvistamista. Lisäksi tarvitaan mahdollisesti keskitetty tietämuskanta sekä työkaluja ja ohjeita arviointitoimintaa varten.

Paikalliset tarpeet otettava huomioon

Arviointimenettelyn on tuettava tasapuolisesti niin yleisiä opetustavoitteita kuin paikallisten alueiden ja piirien sekä yksittäisten koulujen tarpeita. Tätä silmällä pitäen tarvitaan ehkä valtakunnallisia arviointiparametreja, jotka kuitenkin ottavat huomioon joustavasti myös paikalliset tarpeet.

Hyvä suunnittelu ja yhteisymmärrys

Hyvien arviointimenettelyjen suunnittelussa tulee politiikka diagnosoida asiantuntevasti ja menettelyihin tulee sisällyttää hyviä käytänteitä. Tämä saattaa edellyttää pilottijaksoja ja menetelmien testausta. Arviointimenettelyjen kehittämishankkeen onnistunut toteutus edellyttää kaikkien sidosryhmien yhteisymmärrystä, sillä muutokset on helpompi hyväksyä silloin kun sen syyt ja mahdolliset hyödyt ovat kaikille ymmärrettävät.

© OECD

Tämä yhteenveto ei ole virallinen OECD-käännös.

Tämän yhteenvedon kopioiminen on sallittua sillä edellytyksellä, että OECD:n tekijänoikeudet ja alkuperäisen julkaisun nimi mainitaan.

Monikieliset yhteenvedot ovat käännettyjä otteita OECD:n julkaisuista, jotka on julkaistu alun perin englanniksi ja ranskaksi.

Julkaisuja on saatavilla maksutta OECD:n verkkokirjastossa osoitteessa www.oecd.org/bookshop

Lisätietoja antaa: OECD Rights and Translation unit, Public Affairs and Communications Directorate Sähköposti: rights@oecd.org faksinumero: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Vieraile osaston verkkosivuilla osoitteessa www.oecd.org/rights

[Read the complete English version on OECD iLibrary!](#)

© OECD (2013), *Synergies for Better Learning: An International Perspective on Evaluation and Assessment*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/9789264190658-en